

התאחדות
האדריכלים
ובוני ערים
בישראל

04 פברואר 2024

לכבוד
כב' שר הפנים
מר משה ארבל

הנדון: מעמד אדריכלים בוועדות התכנון ובשירות הציבורי

א.ג.,

אני פונה אליך מתוקף תפקידי כיו"ר התאחדות האדריכלים ובוני הערים בישראל, בהמשך להשתתפותנו בישיבת וועדת הפנים של הכנסת שהתקיימה ב-29.1.24, ושלמרבה הצער, לא הניבה את הקשב ואת שיתוף הפעולה אותו קיוונו לגייס לסוגיית שילובם של אדריכלים מוסמכים בוועדות התכנון ולמעמד המקצוע באופן כללי.

על מנת להסביר את הסוגייה, אבקש לתת רקע קצר.

מזה זמן, התאחדות האדריכלים נאבקת כנגד עיוות שנובע מקיומם של מסלולים "עוקפי אדריכלים", במסגרתם בעלי תארים שונים (הנדסאים, מתכנני ערים) מתחרים עם אדריכלים ואדריכליות מוסמכים, בוגרי מסלול לימודים והכשרה מעשית שאורך כשמונה שנים, על תפקידים משמעותיים בעולמות התכנון ועל מינויים לוועדות התכנון והבנייה.

מצב זה גורם לכך, שבפועל הוועדות נשלטות על ידי אנשים לא מקצועיים, שאין להם את ההכשרה והידע העמוק שמצוי בידי אדריכלים שעברו מסלול לימודים אינטנסיבי ומפרך.

כאדם המצוי גם בעולם הפוליטי, אתה בוודאי מבין, שלפוליטיקאים נוח יותר לפעול מול מתכננים שאינם מאתגרים את החלטותיהם ואינם מעלים התנגדויות מדויקות ומקיפות לתוכניות העולות בוועדות התכנון, אשר עולות בקנה אחד עם תכנון הכולל ראייה מקיפה שלאנשי המקצועות האחרים, שלא למדו את התחום במשך שמונה שנים, אין.

המצב הקיים משפיע לא רק על האדריכלים. ות המוסמכים. ות, אלא גם על מצב התכנון והבנייה בארץ. אחוז גבוה מהבנייה בישראל מתוכנן ומאושר ע"י אנשים שהידע שלהם בתכנון ובנייה הוא שטחי ולא מספק (הנדסאים מוסמכים לתכנן מבנים עד 4 קומות, שמהווים 70% מהבנייה בארץ), ומעבר לפגיעה באסתטיקה ובאיכות התכנון של המרחב הציבורי, מדובר במצב שעלול להוות גם סכנה של ממש למשתמשים במבנים.

עד כה, הכנסת לא הסדירה בחקיקה את התנאים הנדרשים על מנת להגיש תב"ע, והתחום פרוץ לכל מני "קומבינות" של עסקנים, פוליטיקאים ובעלי עניין אחרים. בהמשך לעתירה שהוגשה לבג"צ, בית המשפט קיבל את עמדתנו העקרונית והמליץ למדינה לפעול להסדרת הנושא בחקיקה, אך למרבה הצער עד כה לא נרשמה כל התקדמות בנושא, והדיונים בעתירה נדחים פעם אחר פעם לבקשת המדינה. המדינה, בניגוד להצהרתה בדיון לפיה היא מקדמת הסדרה, לא עשתה עד היום כלום, וכרגע כל אדם, ללא כל הכשרה, יכול להיות עורך תב"ע לשכונת מגורים בת 3,000 יח"ד.

אם לא די בכך, במהלך ישיבת וועדת הפנים של הכנסת בשבוע שעבר, הובהר לנו כי בימים אלה מקודמת חקיקה שתאפשר לאייש חלק מהתקנים שיועדו לאדריכלים במועצה הארצית על ידי נציגי הקבלנים. יצוין, שאין לנו התנגדות לייצוג של הקבלנים במועצה. התנגדותנו מתמקדת בכוונה להחליף את נציגותנו המקצועית, שרואה לנגד עיניה את השיקולים של הכלל, בניציגים של מגזר ספציפי ששיקוליו הכלכליים עלולים לעמוד בסתירה לאינטרס הציבורי.

התאחדות
האדריכלים
ובוני ערים
בישראל

מדינת ישראל נמצאת בשעה גורלית. לאחר המאורעות הטרגיים בשבעה באוקטובר, ועקב הלחימה בדרום וההיתכנות לפתיחת חזית לחימה אינטנסיבית גם בצפון, על האתגרים המורכבים שהיו מונחים לפתחנו בששה באוקטובר נוסף אתגר אדיר של שיקום עמוק לשני חבלי ארץ, ובמקביל דאגה למאות אלפי אזרחים שצריכים פתרונות זמניים ארוכי טווח, שיאפשרו להם לחיות במשך חודשים ארוכים - ואפילו שנים - בלי לפגוע בחוסן הנפשי שלהם, בקהילתיות שלהם ובצרכים הבסיסיים שמגיעים להם.

משימה לאומית בסדר הגודל הזה דורשת עבודה מקצועית ומרחיקת ראות. תכנון ובנייה בימים האלה חייבים להתבצע תוך הקפדה על איכות, תשתיות ואסתטיקה, ואת זה יכולים לעשות אדריכלים מוסמכים שמבינים את ההשלכות ארוכות הטווח של בנייה שמתבצעת היום.

אם המדינה לא תתעורר מהר, המחדל של השבעה באוקטובר יגרוור סדרה של מחדלים שהנכדים שלנו עדיין ישלמו את המחיר שלהם.

אשמח אם תתואם לנו פגישה בהקדם האפשרי, בה אוכל להציג בפניך את המצב בצורה מעמיקה ואת הדרישות שלנו, כארגון מקצועי, שבשלב זה זוכות להתעלמות מצד הגורמים הרלוונטיים בכנסת.

אודה לתגובתך בהקדם,
בברכה,
אדר' ארנה אנג'ל, יו"ר התאחדות האדריכלים

העתק:
יו"ר ועדת הפנים – יעקב אשר
יו"ר המועצה הארצית - הרב נתן אלנתן
יו"ר לשכת המהנדסים – גיא שעשע
מנכ"ל לשכת המהנדסים – גיל שביט